

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
29 серпня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (ФРАНЦУЗЬКА)»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно, перша - англійська)
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Викладачка кафедри мовознавства
23 серпня 2025 року

_____ Анжела ПЕТРАШ

СХВАЛЕНО:

Рішення кафедри мовознавства
26 серпня 2025 року, протокол № 1

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних
наук, професорка

_____ Ольга НАГОРНА

26 серпня 2025 року

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

26 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО:

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1

Перша проректорка,
голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

27 серпня 2025 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 4
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендовані джерела	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 11
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 12

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 03 Гуманітарні науки
2. Код і назва спеціальності	– 035 Філологія
3. Назва спеціалізації	– 035.041 Германські мови та літератури
4. Назва дисципліни	– Практика перекладу іноземної мови (французька)
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ППВ 6.1.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр	– сьомий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 46
% від загального обсягу	– 38
лекційні заняття (годин)	–
% від обсягу аудиторних годин	–
практичні заняття (годин)	– 46
% від обсягу аудиторних годин	– 100
самостійна робота (годин)	– 74
% від загального обсягу	– 62
тижневих годин:	
аудиторних занять	–
самостійної роботи	–
3) заочна форма навчання:	– не передбачена
аудиторні заняття (годин)	– –
% від загального обсягу	– –
лекційні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
семінарські заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
самостійна робота (годин)	– –
% від загального обсягу	– –
тижневих годин:	–
аудиторних занять	– –
самостійної роботи	– –
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ППО 5. Семантико-стилістичні проблеми перекладу галузевих текстів (цикл юридичних спеціальностей) ППО 13. Теорія та практика перекладу ППВ 4.4. Практика перекладу другої іноземної мови ППВ 3.2. Основи синхронного перекладу ППВ 4.6. Французька мова 1

- 2) супутні дисципліни
- ППВ 5.7. Французька мова 2
 - ППО 11. Стилїстика основної іноземної мови
 - ППВ 6.2. Лексикон кіноперекладів
 - ППВ 6.4. Військовий переклад
14. Мова вивчення дисципліни
- українська, французька

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у різних сферах практичної діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>ПР 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>ПР 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:

1. Знання
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) показувати на практиці акцентно-мелодійне оформлення фраз різного комунікативного типу;
1.2) відтворювати лексичний матеріал із запропонованих розмовних тем;
1.3) визначати та утворювати правильні граматичні форми та конструкції, які потрібні для чіткого вираження певних понять, розуміння і створення різних текстів, що застосовуються в конкретних академічних та професійних сферах та ситуаціях спілкування;
1.4) відтворювати мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження, тощо;
1.5) продемонструвати техніку читання французькою мовою;
1.6) знаходити додаткову інформацію, використовуючи франкомовні джерела.
2. Розуміння
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати значення лексичних одиниць;
2.2) перекладати іншомовні джерела на українську мову із використанням словника та без словника;
2.3) вибирати основну інформацію з автентичних текстів, які пов'язані з темами, що вивчаються;
2.4) побудувати діалог із запропонованих розмовних тем;
2.5) побудувати монологічне висловлювання в межах тем робочої програми;
2.6) розуміти на слух дати;
2.7) описувати визначні пам'ятки та місця франкомовних країн;
2.8) вибирати необхідну інформацію щодо сучасних засобів зв'язку, громадського транспорту тощо.
3. Застосування знань
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати навички правильної вимови активного словника;
3.2) застосовувати граматичні форми та конструкції на рівні розмовної та писемної мови;
3.3) використовувати навички монологічного та діалогічного висловлювання в межах тем програми;
3.4) сприймати іноземне мовлення і визначати позицію і точку зору мовця;
3.5) передбачити основну інформацію тексту за його заголовком та ілюстративним матеріалом, що супроводжує текст (прогнозуюче читання);
3.6) готувати короткі інформативні доповіді та презентації з питань професійних інтересів іноземною мовою (усно та письмово);
3.7) укладати термінологічні словники за спеціальністю на базі автентичної літератури та літератури за фахом;
3.8) писати СМС-повідомлення та електронні листи з використанням скорочень
3.9) писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, які пов'язані з особистою та професійною сферами;
3.10) продукувати короткі монологічні висловлювання з широкого кола навчальних і професійно орієнтованих тем;
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками,</i>

<i>оцінювати значимість даних)</i>	
4.1)	відрізнати основні цінності, переконання та поведінку в академічному і професійному середовищі у франкомовних країнах у порівнянні з Україною;
4.2)	визначати роль та значення іноземної мови в сучасному суспільстві;
4.3)	ілюструвати здобуті теоретичні знання прикладами з практики;
5. Синтез	
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>	
5.1)	пояснювати суть та значення лексичних одиниць іноземною мовою;
5.2)	формулювати висловлення з пропонованих ситуацій;
5.3)	збирати фактичний матеріал із пропонованої теми;
6. Оцінювання	
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати розвиток економічної, філологічної, туристичної галузей у франкомовних країнах;
6.2)	співвідносити розвиток відповідних галузей в Україні та країнах, мова яких вивчається.
7. Створення (творчість)	
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	писати вігальні листівки, електронні листи, СМС-повідомлення, анонси тощо із запронованих професійно орієнтованих ситуацій;
7.2)	будувати плани доповідей;
7.3)	укладати міні глосарії до визначених тем.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Les types de traduction / Типи перекладу

Загальні відомості про дисципліну, основні поняття теорії та практики перекладу, типи й види перекладу, дослівний переклад, адекватність перекладу, літературний переклад, поетичний переклад, яскраві представники перекладацької діяльності в Україні та Франції, технічні засоби перекладу, машинний переклад, переклад священних текстів.

Поняття еквівалентності та адекватності, межі максимально можливої точності передачі змісту оригіналу при збереженні стилістичної та емоційної відповідності тексту перекладу.

Моделі перекладацького процесу, теоретичні схеми, а саме семантико-семіотична або ситуативна моделі, для пояснення, як саме мозок перекладача трансформує одиниці мови-джерела в одиниці мови-рецептора.

Класифікація перекладацьких трансформацій, способи перетворення тексту (перестановки, заміни, додавання, вилучення), які дозволяють подолати міжмовні та міжкультурні розбіжності.

Аналіз прагматики перекладу, вплив перекладу на адресата і як адаптувати текст, щоб викликати у читача іншої культури ту саму реакцію, яку викликав оригінал.

Взаємодія мови та культури, перекладознавство як частина ширшого культурного контексту, де перекладач виступає посередником у діалозі цивілізацій, долаючи «неперекладність» певних реалій.

Les textes sacrés, les types de traduction, la traduction littéraire, les traducteurs ukrainiens, la traduction poétique, la traduction des titres et des noms propres, les procédés techniques de la traduction.

Тема 2. La pratique de la traduction écrite / Практика письмового перекладу

Використання граматичних явищ для здійснення письмового перекладу різних текстів за жанром та стилем.

Жанрова зумовленість вибору конструкцій.

Граматичні трансформації як необхідність.

Передача часових планів та аспектуальності.

Робота з порядком слів для актуального членування.

Відтворення модальності.

Переклад безособових та неозначено-особових речень.

Еквівалентність складних синтаксичних структур.

Використання нефінітних форм дієслова.

Узгодження граматичного та контекстуального значень.

Адаптація граматичних категорій, яких немає в іншій мові.

Le gérondif, l'infinitif présent et l'infinitif passé, l'expression du passif, l'utilisation du conditionnel présent, les phrases au subjonctif, le discours indirect.

Тема 3. La pratique de la traduction orale / Практика усного перекладу

Жанрова адаптація та компресія тексту. Дискурс у стилі «langue de bois», ключові тези та дипломатичну тональність.

Специфіка перекладу офіційних виступів та етикету. Засвоєння складних ввічливих форм та специфічних звертань (*Monsieur le Député, Maître*). Відповідні українські еквіваленти, що відповідають протоколу.

Робота з ідіоматикою у публіцистичному та розмовному стилях. Французьке інтерв'ю, телевізійне шоу, ідіоми та культурні алюзії, функціональний аналог для передачі емоційного заряду та рівня неформальності тексту оригіналу.

Термінологічна точність у науково-технічних текстах, термінологічну еквівалентність. Терміни латинського походження, «фальшиві друзі перекладача».

Інтонаційне відтворення та синтаксичне спрощення. Специфічна ритміка та довгі періоди в літературному мовленні. Важливість уміння розбивати довгі французькі речення на коротші українські, щоб слухач міг легше сприйняти інформацію на слух, зберігаючи при цьому логічні зв'язки (причинно-наслідкові сполучники *car, donc, puisque*).

L'expression de la cause, l'expression de la conséquence, l'expression du temps, l'expression du but, l'opposition et la concession, la condition et l'hypothèse, les synonymes, les antonymes, les phraséologismes, les onomatopées dans la traduction.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
Лекції	Практ.		Лабор.	Ін.зав.	СРС	Лекції		Практ.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Les types de traduction / Типи перекладу	40		16	–	–	24	–	–	–	–	–	–
2.	La pratique de la traduction écrite / Практика письмового перекладу	38		12	–	–	26	–	–	–	–	–	–
3.	La pratique de la traduction orale / Практика усного перекладу	42		18	–	–	24	–	–	–	–	–	–
	Всього годин:	120		46	–	–	74	–	–	–	–	–	–

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів містить завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

На практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань у формі діалогів та полілогів;
- монологічне підготовлене та непідготовлене мовлення відповідно до ситуаційних завдань;
- лексичні диктанти;
- переклад професійно-орієнтованих іншомовних джерел в усній та письмовій формах;
- роздатковий матеріал, аудіо - та відеозаписи.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне опитування, виконання тестових та письмових завдань на практичних заняттях;

2) підготовка усних та аудіовізуальних презентацій;

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усно-письмового заліку з використанням тестових технологій.

Структура залікового білету містить два питання:

1. Переклад тексту з французької мови на українську.
2. Двосторонній переклад ситуації.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

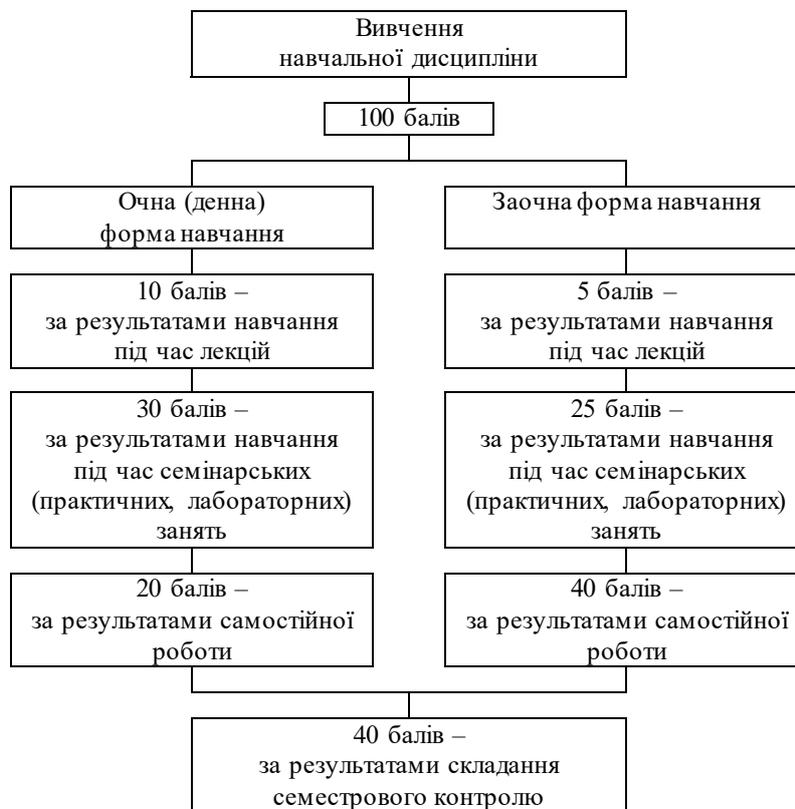

Рис. 6.1. Схема нарахування балів студентам за результатами

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час практичних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1 Основні джерела

1. Michèle Barféty, Patricia Beaujouin Compréhension orale : compétences A1, A2. CLE International, 2013. P. 128.
2. Claire Miquel Grammaire en dialogues : niveau débutant. CLE International, 2014. P. 128.
3. Claire Miquel Grammaire en dialogues : niveau intermédiaire. CLE International, 2014. P. 128.

7.2 Допоміжні джерела

1. Michèle Barféty, Patricia Beaujouin Compréhension orale : compétences B1. CLE International, 2013. P. 128.
2. Richard Lescure, Emmanuelle Gadet, Pauline Vey Le nouvelle entraînez-vous DELF A2. 200 activités. CLE International, 2014. P. 175.
3. Marie-Laure Lions-Olivéri À la recherche de Julie. Pause lecture facile. Niveau A1. CLE International, 2016. P. 48.
4. Marie-Laure Lions-Olivéri Une étrange disparition. Pause lecture facile. Niveau A1. CLE International, 2015. P. 48.
5. Georges Simenon Maigret et la jeune morte. Adapté en Français facile par Elyette Roussel. Niveau A1. CLE International, 2010. P. 62.
6. Мірошніченко В.І., Петраш А.І. Використання тренінгів у формуванні естетичної компетентності та естетичної культури студентів. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2025. № 1(31) 2025. С.1459-1469.
<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/issue/view/321/421>
7. Рачковський О. В., Шумейко Л. В., Орел-Халік Ю. В., Петраш А. І., Дмитерко Є. В. Переваги та недоліки асинхронного навчання іноземних мов в умовах воєнного стану. Інноваційна педагогіка (Розділ 4 «Теорія і методика професійної освіти»): науковий журнал. Випуск 87. 2025. С. 196-201.
<https://doi.org/10.32782/ip/87.39>

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://www.france-education-international.fr>
2. <https://apprendre.tv5monde.com/fr>
3. <https://www.youtube.com/channel/UCQpM25U6iqaRSO-SZxd5oDw>
4. <https://www.podcastfrancaisfacile.com/>
5. <https://dictionnaire.lerobert.com/>
6. <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais-monolingue>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=uVP5hqPHMNE>
8. <https://shorturl.at/IEcp3>